

**HOTĂRÂREA nr.65
din 30 septembrie 2019**

**privind contestarea neînregistrării candidaturii domnului Bogdan Mihail
Zamfir la alegerile pentru Președintele României din anul 2019**

Nepublicată

Valer Dorneanu	- președinte
Marian Enache	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Gheorghe Stan	- judecător
Livia Doina Stanciu	- judecător
Elena-Simina Tănăsescu	- judecător
Benke Károly	- magistrat-asistent șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea contestației formulate de domnul Bogdan Mihail Zamfir împotriva neînregistrării candidaturii sale la alegerile pentru Președintele României din anul 2019.

2. Contestația a fost înregistrată la Curtea Constituțională la data de 28 septembrie 2019 și formează obiectul Dosarului nr.2560F/2019, la care au fost atașate propunerea de candidatură a domnului Bogdan Mihail Zamfir, împreună cu Decizia nr.31/D din 27 septembrie 2019 privind respingerea înregistrării candidaturii domnului Bogdan Mihail Zamfir pentru alegerea Președintelui României din anul 2019, transmise de Biroul Electoral Central cu Adresa nr.307/C/BEC/P/2019 din 28 septembrie 2019, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.7492 din 28 septembrie 2019.

3. În temeiul dispozițiilor art.52 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale și ale art.68 alin.(1) din Legea

nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României, contestațiile se soluționează fără înștiințarea părților, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, pe baza sesizării și a celorlalte documente aflate la dosar.

4. La termenul de judecată fixat pentru data de 29 septembrie 2019, Curtea, constatând imposibilitatea constituirii legale a completului de judecată la acest termen potrivit art.51 alin.(1) teza întâi din Legea nr.47/1992, a dispus, în temeiul art.51 alin.(1) teza întâi și al art.14 din Legea nr.47/1992, amânarea judecării cauzei pentru data de 30 septembrie 2019.

5. Contestatorul solicită repunerea în termenul legal de contestație, având în vedere data și ora publicării deciziei contestate, anularea Procesului-verbal nr.296/C/BEC/P/2019 privind constatarea rămânerii definitive a candidaturilor și a semnelor electorale la alegerile pentru Președintele României din anul 2019, anularea tragerii la sorți pentru stabilirea ordinii de înscriere pe buletinele de vot, „sesizarea instanței de contencios constituțional” cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.4 alin.(2) teza întâi și ale art.27 alin.(2) lit.c) din Legea nr.370/2004, admiterea excepției de neconstituționalitate și admiterea înregistrării candidaturii sale la funcția de Președinte al României.

6. Cu privire la excepția de neconstituționalitate, se arată că aceasta este admisibilă în sensul că îndeplinește condițiile prevăzute de art.29 din Legea nr.47/1992. Se apreciază că „declararea ca inadmisibilă de către instanța de contencios electoral a cererii de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate menționată ar constitui o îngrădire a accesului liber la justiția constituțională”.

7. Se consideră, atât în susținerea contestației propriu-zise, cât și a excepției de neconstituționalitate formulate, că prin respingerea candidaturii sale s-au încălcat art.16 și art.37 din Constituție, menționând că se creează o încălcare a egalității în drepturi între tipul de competitor „candidat independent” și tipul de

competitor „partid politic”. Se încalcă dreptul la diferență, creându-se adevărate privilegii celor care candidează la funcția de Președinte a României prin intermediul partidelor politice. În acest sens, se menționează că tipul de competitor „partid politic” beneficiază de finanțare publică, conform art.18 din Legea nr.334/2006, poate remunera persoanele care strâng semnături, din moment ce partidele politice au posibilitatea legală de a face cheltuieli cu personalul, și folosește semnul electoral al partidului politic pe formularul de strângere a semnăturilor, aspecte care îi creează un avantaj cert față de candidații independenți, al căror semn electoral poate fi folosit numai după înregistrarea candidaturii.

8. Se mai arată că pentru alegerile privind Parlamentul European, legiuitorul a operat, sub aspectul numărului de semnături ce trebuie depuse, o diferențiere între candidatul independent și partidele politice. Astfel, în primul caz este nevoie de 100.000 de semnături, iar în cel de-al doilea, 200.000 de astfel de semnături. Se pune problema dacă în cazul candidaților independenți pentru alegerile la Parlamentul European s-a respectat dreptul la diferență sau beneficiază de un privilegiu. Dacă se ajunge la concluzia că în privința candidaților independenți pentru alegerile la Parlamentul European s-a respectat dreptul la diferență, concluzie pe care contestatorul o consideră corectă, rezultă că în privința candidaților independenți la funcția de Președintele al României s-a încălcat principiul egalității.

9. Se subliniază că scopul normei este acela de a împiedica exercitarea în mod abuziv a dreptului de a fi ales, nu și dreptul de a fi ales al persoanelor de bună-credință. Se subliniază că reprezentativitatea măsurată prin numărul de semnături de susținere nu este relevantă, fiind de notorietate cazurile în care numărul de voturi obținute a fost net inferior numărului de semnături de susținere. Se mai arată că o persoană notorie, fără un sistem organizat de strângere a

semnăturilor de susținere, nu va putea strânge decât un număr foarte limitat de semnături.

10. Cu privire la anularea Procesului-verbal nr.296/C/BEC/P/2019 privind constatarea rămânerii definitive a candidaturilor și a semnelor electorale la alegerile pentru Președintele României din anul 2019 și la anularea tragerii la sorți pentru stabilirea ordinii de înscriere pe buletinele de vot se invocă art.31 alin.(3) din Legea nr.370/2004.

11. Reprezentantul Ministerului Public, punând concluzii, în temeiul art.68 alin.(1) din Legea nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României, solicită respingerea, ca neîntemeiată, a contestației formulate, având în vedere că instanța constituțională, prin Hotărârea nr.45 din 26 septembrie 2019, nu a obligat Biroul Electoral Central să emită o decizie de înregistrare a candidaturii domnului Bogdan Mihail Zamfir, ci, potrivit legii, o decizie cu privire la candidatura acestuia.

CURTEA,

examinând contestația în raport cu prevederile Constituției, ale Legii nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale și ale Legii nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României, văzând concluziile reprezentantului Ministerului Public, precum și documentele aflate la dosar, reține următoarele:

12. Potrivit dispozițiilor art.146 lit.f) din Constituție, ale art.37 și 38 din Legea nr.47/1992, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.807 din 3 decembrie 2010, precum și celor ale art.31 alin.(1) și (2) din Legea nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.650 din 12 septembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze

contestația privind neînregistrarea candidaturii domnului Bogdan Mihail Zamfir la alegerile pentru Președintele României din anul 2019.

13. Curtea reține că atât condițiile de eligibilitate, cât și impedimentele constituționale pentru a fi ales în funcția de Președinte al României sunt prevăzute expres și limitativ în Constituție și în Legea nr.370/2004.

14. Potrivit art.37 din Constituție, coroborat cu art.16 alin.(3), art.36 și art.40 alin.(3) din Constituție, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care, până în ziua alegerilor inclusiv, au împlinit 35 de ani, au domiciliul în țară și cărora nu le este interzisă asocierea în partide politice. Totodată, conform art.27 alin.(2) din Legea nr.370/2004, „(2) *Propunerile se fac în scris și vor fi primite numai dacă: a) sunt semnate de conducerea partidului sau a alianței politice ori de conducerea acestora, care au propus candidatul sau, după caz, de candidatul independent;*

b) cuprind prenumele și numele, locul și data nașterii, starea civilă, domiciliul, studiile, ocupația și profesia candidatului și precizarea că îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru a candida;

c) sunt însoțite de declarația de acceptare a candidaturii, scrisă, semnată și datată de candidat, de declarația de avere, declarația de interese, de o declarație pe propria răspundere a candidatului în sensul că a avut sau nu calitatea de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, precum și de lista susținătorilor, al căror număr nu poate fi mai mic de 200.000 de alegători”.

15. Curtea reține că în faza contestării înregistrării sau neînregistrării candidaturilor, după caz, competența sa vizează îndeplinirea de către candidați a condițiilor de fond și formă pentru a fi aleși în funcția de Președinte al României. În cazul de față, Curtea constată că, prin Hotărârea sa nr.45 din 26 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.788 din 27 septembrie 2019, a obligat Biroul Electoral Central să emită, potrivit legii, o

decizie cu privire la candidatura domnului Bogdan Mihail Zamfir la alegerile pentru Președintele României din anul 2019. Totodată, în considerentele acestei hotărâri, la par.19, s-a precizat că „în condițiile în care se verifică faptul că, în cauză, nu a fost depusă lista de susținători potrivit art.4 alin.(2) teza întâi și art.27 alin.(2) lit.c) din Legea nr.370/2004, Biroului Electoral Central îi va reveni, potrivit legii, obligația de a emite o decizie de respingere a înregistrării candidaturii domnului Bogdan Mihail Zamfir la alegerile pentru Președintele României din anul 2019”. Ca urmare a acestei hotărâri, Biroul Electoral Central a emis Decizia nr.31/D din 26 septembrie 2019 privind respingerea înregistrării candidaturii domnului Bogdan Mihail Zamfir pentru alegerea Președintelui României din anul 2019. Curtea constată că decizia adoptată este legală, întrucât propunerea de candidatură a domnului Bogdan Mihail Zamfir nu a fost însoțită de lista de susținători prevăzută de art.4 alin.(2) și art.27 alin.(2) lit.c) din Legea nr.370/2004. Prin urmare, contestația, depusă în termen, urmează a fi respinsă.

16. De asemenea, Curtea constată că, în cauză, contestatorul este nemulțumit și de soluția legislativă prevăzută de art.4 alin.(2) teza întâi și art.27 alin.(2) lit.c) din Legea nr.370/2004, potrivit căreia candidaturile propuse de partidele și de alianțele politice, precum și candidaturile independente pot fi depuse numai dacă sunt susținute de cel puțin 200.000 de alegători, pe care o consideră neconstituțională. Prin Hotărârea nr.45 din 26 septembrie 2019, par.20, Curtea a statuat că verificarea constituționalității legilor pe calea controlului *a posteriori* de constituționalitate se realizează pe calea excepției de neconstituționalitate, potrivit art.146 lit.d) din Constituție. O asemenea excepție poate fi analizată numai în cadrul exercitării atribuției Curții Constituționale prevăzute de art.146 lit.d) din Constituție, potrivit căruia Curtea „*hotărăște asupra excepțiilor de neconstituționalitate privind legile și ordonanțele, ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial; excepția de neconstituționalitate poate fi*

ridicată și direct de Avocatul Poporului”, iar nu și în cadrul atribuției reglementate de dispozițiile art.146 lit.f) din Constituție, potrivit căroră Curtea Constituțională „veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și confirmă rezultatele sufragiului”, astfel că nu poate face obiectul contenciosului electoral.

17. În fine, cu privire la solicitările acestuia de anulare a Procesului-verbal nr.296/C/BEC/P/2019 privind constatarea rămânerii definitive a candidaturilor și a semnelor electorale la alegerile pentru Președintele României din anul 2019, precum și a Procesului-verbal nr.299/C/BEC/P/2019 privind stabilirea ordinii de înscriere în buletinul de vot a candidaților formațiunilor politice și a candidaților independenți precum și a semnelor electorale ale acestora la alegerile pentru Președintele României din anul 2019, Curtea reține, fără a se pronunța pe admisibilitatea unei astfel de cereri, că nu pot fi luate în dezbatere, întrucât, în lipsa unei motivări, acestea exprimă doar simple nemulțumiri ale contestatorului cu privire la desfășurarea procesului electoral.

18. Pentru considerentele arătate, în temeiul art.146 lit.f) din Constituție, al art.11 alin.(1) lit.B. a), al art.37 și 38 din Legea nr.47/1992, precum și al art.31 alin.(1) și (2) din Legea nr.370/2004, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

HOTĂRĂȘTE:

Respinge contestația formulată de domnul Bogdan Mihail Zamfir împotriva neînregistrării candidaturii sale la alegerile pentru Președintele României din anul 2019.

Hotărârea este definitivă, se comunică Biroului Electoral Central și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 30 septembrie 2019.